

Datum: 30 september 2024

Betreft: Pleiten vanuit de markt voor natuurinclusieve, stedelijke ontwikkelingen als nieuwe standaard ter ondersteuning van de bespreking van het programma Groen In en Om de Stad (GIOS) op 3 oktober.

Geachte voorzitters en leden van de commissies LVVN, VRO en VWS,

Deze brief is een initiatief van **domein Bouw van het Collectief Natuurinclusief** en wordt onderschreven specifiek door marktpartijen die actief zijn binnen het thema stedelijke ontwikkelingen. Zie onder in deze brief de lijst van deze ondersteunende organisaties.

In deze brief pleiten wij om natuurinclusieve, stedelijke ontwikkelingen tot de nieuwe standaard te verheffen en willen wij ondersteuning verlenen aan het voorgenomen commissiedebat 'Klimaatakkoord gebouwde omgeving' waarin de voortgang 'Groen in en om de stad' (GIOS) wordt besproken.

In Nederland zou iedere Nederlandse burger de mogelijkheid moeten hebben om in een natuurinclusieve omgeving te kunnen wonen en werken, want natuur zorgt voor klimaatadaptatie (verkoeling en droge voeten), gezondheid (aantoonbaar minder stress en minder hartklachten) en een aangename leefomgeving. Wij roepen de Nederlandse politiek op om natuurinclusieve stedelijke gebiedsontwikkeling verder te ondersteunen, voor onze natuur en alle burgers.

Onze gebouwde leefomgeving kan absoluut niet zonder natuur. Natuur in de gebouwde omgeving zijn onder andere groene tuinen, parken, bermen, natuurlijke oevers en wateren, en groen aan of op onze gebouwen zoals groene daken, gevels en nestkasten. Niet alleen zorgen al deze groene elementen samen voor een betere biodiversiteit, maar ook voor meer rust en minder stress, schonere lucht en water, voor verkoeling in onze hete steden en dorpen, en minder wateroverlast.

Naast het tekort aan woningen zijn klimaatadaptatie en gezondheid voor bewoners grote uitdagingen van onze nabije toekomst in de gebouwde omgeving. Als we het niet nu meenemen tijdens de aanleg van de beoogde 900.000 nieuwe woningen en andere stedelijke ontwikkelingen, wordt het moeilijker om dat in latere stadia toe te voegen en worden de voordelen van natuurinclusief (gezondheid, klimaatadaptatie, leefbaarheid en biodiversiteit) alleen maar uitgesteld. De enorme woonopgave die de komende 10 jaar voor ons ligt biedt ons juist een kans om een win-win situatie te creëren. Graag verwijzen wij naar een scala van succesvolle natuurinclusieve, stedelijke ontwikkelingen waarbij een omgeving is gecreëerd waarin burgers kunnen wonen en werken in een gezonde en klimaatadaptieve omgeving die tevens de biodiversiteit in Nederland verbeterd en bijdraagt aan onze natuurdoelen.

Een greep uit recente natuurinclusieve ontwikkelingen waar al bewezen wordt wat er mogelijk is met alle uitdagingen anno vandaag. We kunnen het, dus laten we het standaard gaan doen!

<u>Cartesius Utrecht</u>	<u>Aan de Vallei Roermond</u>	<u>Wilderszijde Bergschenhoek</u>	<u>Groei! Amsterdam</u>	<u>Stadsblokken Meinerswijk</u>
<u>Veilingterrein Venlo</u>	<u>Parijsch Culemborg</u>	<u>Landgoed Wickevoort</u>	<u>De Groene Kaap Rotterdam</u>	<u>Tuinen van Zandweert Deventer</u>
<u>Maanwijk Leusden</u>	<u>Wonderwoods Utrecht</u>	<u>Buitenleven Nieuwkoop</u>	<u>De Heemtuinen Vlaarding</u>	<u>Amstelwijk Park Dordrecht</u>

Concrete acties die wij van de kamer en de regering vragen:

- Omarming en ondersteuning van het departement overstijgende programma GIOS (Groen In en Om de Stad) waar wordt gewerkt aan een handreiking en landelijke maatlat voor natuurinclusieve bebouwde gebieden. De leerdoelen binnen dit programma kunnen de markt helpen door richting en standaard te bepalen.
- Omarming en ondersteuning van het Collectief Natuurinclusief (m.n. domein Bouw) waar de innovaties voor natuurinclusief ontwikkelen (tools en processen) worden versterkt en geïmplementeerd zodat elke ontwikkelaar met benodigde marktpartijen binnen 5 jaar altijd natuurinclusief kunnen ontwikkelen en bouwen.

Voor nadere toelichting zijn we te allen tijde bereid. Contact: Victor Beumer
(vbeumer@avecodebondt.nl; +31 6 42515679)

Hoogachtend,

Onno Dwars (domeinleider Bouw, en Ballast–Nedam Development)

Victor Beumer (domeintrekker Bouw, en Aveco de Bondt)

Deze brief wordt ondersteund en gedragen door: [Ballast–Nedam Development](#),
[Aveco de Bondt](#), [Donkergroen](#), [Heijmans](#), [AM](#), [BAM](#), [MVO Nederland](#), [Arcadis](#), [BPD](#),
[Van Wijnen](#), [Koninklijke VHG](#), [&Flux](#), [Dutch Green Building Council](#), [Schuttelaar &
Partners](#), [Koninklijke Ginkelgroep](#), [NEPROM](#), [WoningBouwersNL](#) en [JPO](#).